

1. ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Μέσο: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΡΟΔΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 12/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 14/06/2019

Σελίδα: 28

Οδηγός για τον Κοινωνικό Τουρισμό!

► Μέχρι πότε "τρέχουν" οι προθεσμίες για αιτήσεις συμμετοχής στα προγράμματα ΟΑΕΔ, Αγροτικής Εστίας και ΕΦΚΑ

Σε εξέλιξη βρίσκεται η υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στα προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού του ΟΑΕΔ και της Αγροτικής Εστίας, ενώ από τη Δευτέρα, ξεκίνησε και η αντίστοιχη διαδικασία για το κατασκηνωτικό του ΕΦΚΑ. Από αυτές τις δράσεις θα ωφεληθούν περισσότεροι από 231.000 εργαζόμενοι, συνταξιούχοι, άνεργοι και τα μέλη των οικογενειών τους.

Συγκεκριμένα, άρχισε η υποβολή αιτήσεων για την κατασκηνωτική περίοδο 2019 όλων των εντασσόμενων πρώην φορέων στο νέο Υπερταμείο. Από το κατασκηνωτικό εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν περισσότερα από 20.000 παιδιά δικαιούχων πρώην φορέων ασφάλισης, οι οποίοι από το 2017 έχουν

ενταχθεί στον ΕΦΚΑ.

Η περίοδος υποβολής των αιτήσεων για την πρώτη κατασκηνωτική περίοδο θα ολοκληρωθεί την Παρασκευή 14 Ιουνίου. Από τη Δευτέρα 17 έως τις 28 Ιουνίου θα ξεκινήσει η αντίστοιχη διαδικασία για τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη (αποκλειστικά για ΑμεΑ) κατασκηνωτική περίοδο.

Επίσης, την Παρασκευή 14 Ιουνίου θα ολοκληρωθεί η διαδικασία υποβολής αιτήσεων στον Κοινωνικό Τουρισμό του ΟΑΕΔ (θα ωφεληθούν περίπου 140.000 άτομα). Οι αιτήσεις υποβάλλονται στον κωδικοποιημένο του οργανισμού (oaed.gr).

Η επιδότηση ανέρχεται από 19,5 έως 26 ευρώ την ημέρα για ξενοδοχεία 1 έως 5 αστέρων, αντίστοιχα, από

14 έως 23,5 ευρώ για καταλύματα 1 έως 5 "κλειδιών", στα 18 ευρώ την ημέρα για επιπλωμένα σπίτια και τα 9 ευρώ για οργανωμένες κατασκηνώσεις. Τα ποσά προσυζητούνται από 2 έως 10 ευρώ την ημέρα για διακοπές σε Λέσβο, Χίο, Σάμο, Λέρο και Κω.

Οι διανυκτερεύσεις
Οι δικαιούχοι Κοινωνικού Τουρισμού ΟΑΕΔ μπορούν να πραγματοποιήσουν έως 5 διανυκτερεύσεις. Όσοι επιλέξουν καταλύματα που βρίσκονται σε Λέσβο, Χίο, Σάμο, Λέρο και Κω θα μπορούν να πραγματοποιήσουν έως 10 διανυκτερεύσεις.

Τη Δευτέρα 24 Ιουνίου ολοκληρώνεται και η διαδικασία υποβολής αιτήσεων μέσω ΚΕΠ για τα προγράμματα του Λογαριασμού Αγροτι-

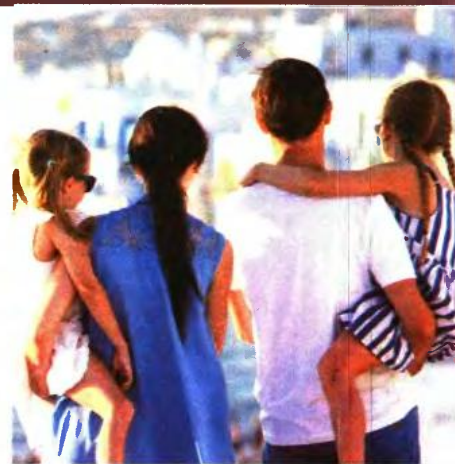
κής Εστίας του 2019 (θα ωφεληθούν επιπλέον 71.000 άτομα). Συνολικά, μέσω της Αγροτικής Εστίας θα υλοποιηθούν τα εξής προγράμματα:

1 Κοινωνικός Τουρισμός εξαήμερων διακοπών για 53.000 δικαιούχους (10/07/2019 έως 10/05/2020).

2 Γαματικός τουρισμός για 4.000 συνταξιούχους, με 5ήμερες διακοπές και 5 απλές λούσεις (10/07/2019 έως 08/05/2020).

3 Τετραήμερες εκδρομές για 12.500 δικαιούχους (10/07/2019 έως 08/05/2020).

4 Παιδικό κατασκηνωτικό πρόγραμμα έως 16 ημερών

για 1.500 παιδιά 6 έως 16 ετών (20/06/2019 έως 09/09/2019).

Επίσης, θα διατεθούν "επιταγές" για αγορά βιβλίων σε 150.000 δικαιούχους (30 ευρώ ανά βιβλίο) και θα δοθούν δωρεάν εισιτήρια θεάτρου σε 35.000 άτομα. Παράλληλα,

θα ξεκινήσουν το πρόγραμμα παροχής χρηματικών βοηθημάτων 1.000 ευρώ σε 1.000 πολύτεκνες μητέρες συνταξιούχους ή ασφαλισμένες ΕΦΚΑ-ΟΓΑ και η χορήγηση επιδομάτων 700 ευρώ σε 4.000 τρίτεκνες μητέρες συνταξιούχους ή ασφαλισμένες του τ. ΟΓΑ.

Το ελληνικό δημογραφικό πρόβλημα

Ένα αναδυόμενο ζήτημα εθνικής ασφάλειας

Θεμιστοκλής Ζανίδης

Η Ελλάδα, ως χώρα του ανεπτυγμένου κόσμου, τις τελευταίες δεκαετίες αντιμετωπίζει πρόβλημα αναφορικά με την ομαλή εξέλιξη και την γήρανση του πληθυσμού της. Παράλληλα, αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει γεγονότα, τα οποία δύσκολα μπορούσαν να προβλεφθούν, όπως η οξεία οικονομική κρίση αλλά και η προσφυγική κρίση με επίκεντρο την Ανατολική Μεσόγειο, τα οποία δυσχέραναν περαιτέρω το δημογραφικό της πρόβλημα.

Η Ελλάδα, όπως και όλες οι χώρες του Δυτικού ανεπτυγμένου κόσμου, έχει ολοκληρώσει την δημογραφική της μετάβαση, δηλαδή έχει εξαιρετικά μικρούς ρυθ-

μούς αύξησης του πληθυσμού. Μάλιστα, ήδη από την δεκαετία του '80 το δημογραφικό πρόβλημα άρχισε να αναδύεται στον δημόσιο διάλογο. Στην ήδη υπάρχουσα υπογεννητικότητα ήρθε να προστεθεί, τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, η μετανάστευση χιλιάδων νέων Ελλήνων σε χώρες του Δυτικού κόσμου προς εύρεση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης. Αυτό το μείγμα προκάλεσε, για πρώτη φορά μεταπολεμικά, το 2011 την μείωση του ελληνικού πληθυσμού κατά 0,148% σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η αρνητική ανάπτυξη του πληθυσμού της χώρας, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της ΠΤ, κορυφώθηκε το 2013 όταν άγγιξε το -0,725%, ενώ για το έτος 2017 παρατηρήθηκε αποκλιμάκωση καθώς άγγιξε το -0,144% [1] με τις γεννήσεις να ανέρχονται στις 88.553 και τους θανάτους σε

Ο ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΖΑΝΙΔΗΣ είναι μεταπτυχιακός φοιτητής στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 22

Θεμοιοκλής Ζανίδης

124.501 (διαφορά 35.948 κατ' απολύτους αριθμούς). Τα στοιχεία που παραθέτει ο ΟΗΕ για τον παγκόσμιο πληθυσμό είναι εξίσου διαφωτιστικά όσον αφορά την Ελλάδα. Για την ακρίβεια ο πληθυσμός της χώρας το 2013 ήταν 11.128.000 κάτοικοι. Σύμφωνα με την ίδια έκθεση, ο ελληνικός πληθυσμός αναμένεται να μειωθεί στα 10.668.000 κατοίκους το 2050, ενώ η πρωτική τάση αναμένεται να συνεχιστεί μέχρι το 2100 όπου θα διαμορφωθεί σε 9.365.000 κατοίκους. Η ίδια έκθεση δίνει αποκαλυπτικά στοιχεία αναφορικά με την ετήσια εξέλιξη του ελληνικού πληθυσμού, για την περίοδο 2005-2010, καθώς αυτή είναι μόλις 0,1% με την συνολική γονιμότητα να ανέρχεται στο 1,5 παιδιά ανά γυναίκα [2].

Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η έρευνα του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων (ΕΔΚΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που δημοσιεύθηκε το 2016 και αφορούσε την πληθυσμιακή εξέλιξη της χώρας τα έτη 2015-2050. Η περίοδος που διανύουμε χαρακτηρίζεται από την οξυτάτη οικονομική κρίση: Ενδεικτικά αναφέρουμε πως το ΑΕΠ μειώθηκε από τα 238 δισ. ευρώ το 2009 στα 176 δισ. ευρώ το 2015 με το ποσοστό της ανεργίας να αγγίζει το 24,9% του ενεργού πληθυσμού ήτοι 2 εκατομμύρια άνεργοι. Φυσικά η αρνητική οικονομική

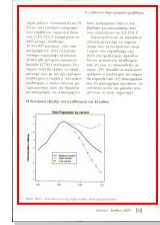
συγκυρία είχε δυσμενή επίπτωση στην πληθυσμιακή εξέλιξη καθώς ενέτεινε την περαιτέρω μείωση των γεννήσεων με την ταυτόχρονη αύξηση της θνησιμότητας. Τα χαρακτηριστικά αυτά σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο προσδοκώμενο μέσο όρο ζωής, αγγίζει τα 80 έτη και την ανατροπή των θετικών μεταναστευτικών ισοζυγίων όσο και τηςφοράς της μετανάστευσης (έξοδος Ελλήνων στο εξωτερικό που βρίσκονται σε ενεργή αναπαραγωγική ηλικία) προκάλεσαν την μείωση του ελληνικού πληθυσμού [3]. Τα στοιχεία για τις προβολές του πληθυσμού της Ελλάδας μέχρι το 2050 είναι διαφωτιστικά. Η EUROSTAT κατέγραψε την 1/1/2013 πληθυσμό 11.062.500 κατοίκων, ενώ το 2050 προβλέπει συρρίκνωσή του στα 8.911.800 κατοίκους. Άλλοι οργανισμοί όπως η ΠΑΣΑ το 2013 κατέγραψαν πληθυσμό ανερχόμενο στα 11.359.400 κατοίκους, ενώ το 2050 προβλέπουν πληθυσμό 10.031.900 κατοίκων [4]. Τέλος, η ΕΛΣΤΑΤ στην έκθεσή της το 2007, πριν ξεσπάσει η οικονομική κρίση, κατέγραψε τρία σενάρια αναφορικά με την εξέλιξη του πληθυσμού της χώρας, το χαμηλό, το μέσο και το υψηλό. Σύμφωνα με αυτά ο ελληνικός πληθυσμός από τα 11.171.700 κάτοίκους το 2007 θα διαμορφωθεί σε 9.736.900 κατοίκους, σε 11.499.600 και σε 13.338.200 κάτοίκους με τα δύο τελευταία σε-

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 23

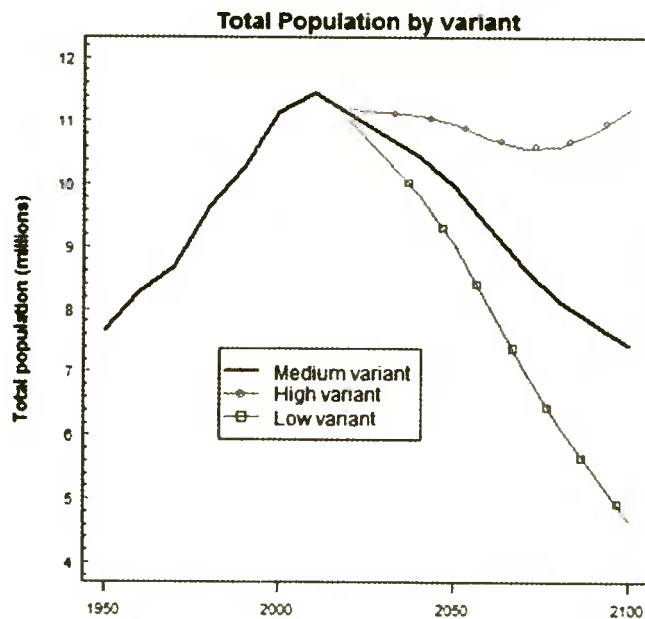
Το ελληνικό δημογραφικό πρόβλημα

νάρια μάλλον να αποκλείονται [5]. Τέλος, στις επίσημες απογραφές που λαμβάνουν χώρα ανά δεκαετία, η ΕΛ.ΣΤΑ.Τ καταμέτρησε το 2001 μόνιμο πληθυσμό 10.934.097 κατοίκων, ενώ στην απογραφή του 2011 (τελευταία επίσημη) κατέγραψε αντίστοιχα 10.816.286 μόνιμους κατοίκους δηλαδή 117.811 λιγότερους. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε πως με τον όρο μόνιμος πληθυσμός εννοείται ο συνολικός πληθυσμός ο οποίος δήλωσε μόνιμη κατοικία, κατά την διάρκεια της απογραφής, σε συγκεκριμένο

τόπο ανεξαρτήτως από το που βρέθηκε και απογράφηκε από τους υπαλλήλους της ΕΛ.ΣΤΑ.Τ.

Συγκεντρώνοντας τα παραπάνω στοιχεία μπορούμε να σημειώσουμε πως τα σενάρια των οργανισμών που παραθέσαμε στο τέλος της προβολικής περιόδου δίνουν μείωση του πληθυσμού από 2% έως, το απαισιόδοξο σενάριο, 25% δηλαδή σε απόλυτους αριθμούς ο πληθυσμός της χώρας θα κυμανθεί από 8,3 εκατομμύρια έως 10 εκατομμύρια κατοίκους. Οι συνέπειες αυτής της μείωσης αναμένονται να είναι σημαντικές

Η δυνητική εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας

Πηγή: <https://population.un.org/wpp/Graphs/DemographicProfiles/>

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 24

Θεμιστοκλής Ζανίδης

καθώς θα μειωθεί ο πληθυσμός παραγωγικής και εργασίμης ηλικίας (15-64 ετών) σε απόλυτες ημέρες, από τα 7 εκατομμύρια το 2015 στα 4,8-5,5 εκατομμύρια στο τέλος της προβολικής περιόδου το 2050, όσο και σε ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού (από 65% το 2015 σε 55% το 2050) [6]. Αυτά τα δύο μεγέθη θα συμπαρασύρουν τον συνολικό ενεργό πληθυσμό της χώρας ο οποίος θα συρρικνωθεί κατά 1-1,5 εκατομμύριο άτομα το 2050. Οι συνέπειες θα επηρεάσουν τόσο στο εσωτερικό (brain drain, κοινωνική ασφάλιση, σύστημα εκπαίδευσης/υγείας, εργασιακές πολιτικές) αλλά και στο εξωτερικό, την άμυνα και ασφάλεια της χώρας καθώς και την ευρύτερη γεωπολιτική της στρατηγική [7].

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΩΣ ΖΗΤΗΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Από τα παραπάνω, βγαίνει το συμπέρασμα πως ο πληθυσμός της Ελλάδας αναμένεται να μειωθεί τις επόμενες δεκαετίες, ενώ παράλληλα θα είναι η γήρανσή του. Το ερώτημα που αναδύεται έγκειται στο πώς και πόσο το γεγονός αυτό είναι σε θέση να επηρεάσει την μελλοντική ισχύ της χώρας και τις εξωτερικές της σχέσεις. Τελικά, το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μπορεί να αποτελέσει ένα ζήτημα για την εθνική της ασφάλεια;

Για να απαντηθούν τα παραπάνω ερωτήματα, θα πρέπει αρχικά να προσδιορίσουμε τις αιτίες που καθιστούν τον πληθυσμό ένα κρίσιμο μέγεθος αναφορικά με την ισχύ του εκάστοτε κράτους. Οδηγό αποτελεί η ρεαλιστική θεωρία των Διεθνών Σχέσεων της οποίας πατέρας θεωρείται ο Οουκυδίδης. Στο πλαίσιο της θεωρίας αυτής, τα κράτη αποτελούν τους κύριους δρώντες στο άναρχο, μη όμιλο, ανταγωνιστικό διεθνές σύστημα. Προτεραική τους οπιοδὴ είναι να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους και να ενισχύσουν κατά το δυνατόν την σχετική τους θέση. Η επιβίωση αρχικά και η επέκταση κατόπιν οδηγεί τα κράτη στην αναζήτηση συγκέντρωση ισχύος. Η ισχύς με την σειρά της δεν αποτελεί έναν αόριστο όρο για τους ρεαλιστές αλλά αντίθετα διαθέτει κάποια απτά και μετρήσιμα στοιχεία, τους συντελεστές ισχύος, καθώς εδράζεται σε συγκεκριμένες υλικές ικανότητες που διαθέτει το κάθε κράτος [8].

Συνεπώς, σύμφωνα πάντα με την ρεαλιστική θεωρία, το μέγεθος και η ποιότητα του πληθυσμού μιας χώρας αποτελούν συντελεστές ισχύος για την εξωτερική και αμυντική της πολιτική. Είναι αυτονόητο πως τα κράτη που διαθέτουν μεγάλους πληθυσμούς μπορούν να κινητοποιήσουν σε καιρό πολέμου ένοπλες δυνάμεις σε σημαντικούς αριθμούς, αφού διαθέ-

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 25

Το εθνικό δημογραφικό πρόβλημα

REUTERS Alkis Konstantinidis

Έλληνας ονιαξιούχος κρατά μια γκλόσια και φωνάζει συνθήματα στην διάρκεια διαδήλωσης κατά των προγραμματισμένων περικοπών των ονιάσεων στην Αθήνα, στις 3 Νοεμβρίου του 2016.

τούν σημαντικές εφεδρείες, γεγονός που μπορεί να τις καταστήσει σχεδόν ακαταμάχητες, τουλάχιστον στο συμβατικό επίπεδο. Ομοίως, σε καιρό ειρήνης, ένα κράτος με μεγάλο πληθυσμό μπορεί να διατηρήσει υψηλή οροφή στις ένοπλες δυνάμεις του γεγονός που αποτελεί σαφές πλεονέκτημα έναντι των δυνητικών του ανταγωνιστών. Ουσιαστικά αναφερόμαστε στην λανθάνουσα ισχύ που διαθέτει ένα κράτος η οποία βασίζεται κυρίως στο μέ-

γεθος του πληθυσμού και τον πλούτο που αυτός ο πληθυσμός παράγει [9]. Τα δύο αυτά συστατικά, αν συνδυαστούν επιτυχώς, μπορούν να προσδώσουν το status της μεγάλης δύναμης στην χώρα που τα κατέχει.

Στον αντίποδα, μια χώρα που δεν διαθέτει μεγάλο πληθυσμό ενόσω αυτός φθίνει προοδευτικά και γερνάει, που όπως διαπιστώσαμε συμβαίνει στην περίπτωση της Ελλάδας, αντιμετωπίζει πρόβλημα ελάττωσης της ισχύος της.

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 26

Θεμιστοκλής Ζανίδης

Ο λόγος είναι προφανής. Όταν ένας από τους κύριους συντελεστές της ισχύος, ο πληθυσμός, φθίνει, τότε είναι πολύ πιθανό να φθίνει και το οικονομικό επίπεδο -ο παραγόμενος πλούτος. Η μείωση του πληθυσμού συρρικνώνει μοιραία και την στρατιωτική ικανότητα (εδώ με την έννοια της αποικριτικής ισχύος). Κατά συνέπεια η κάμψη της ισχύος της χώρας μιας στο ανταγωνιστικό διεθνές σύστημα ενδεχομένως την οδηγήσει σε μια δυσχερή θέση στην οποία δεν θα μπορεί να υπερασπιστεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα έναντι μιας αναθεωρητικής δύναμης όπως εξελίσσεται η γειτονική Τουρκία, η οποία διαθέτει έναν συνεχώς αυξανόμενο πληθυσμό ο οποίος δεν αντιμετωπίζει προβλήματα γήρανσης όπως τα αντιμετωπίζει ο ελληνικός.

Είναι προφανές πως μια οποιαδήποτε γεωπολιτική προβλεψη για το μέλλον είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένη. Πολλοί παράμετροι, σταθεροί και ασταθιστοι, υπεισέρχονται με αποτέλεσμα οποιαδήποτε απόπειρα να εξαχθεί μια προβλεψη είναι εξαιρετικά επισοφαλής. Η δημογραφία, εντούτοις, αποτελεί έναν παράγοντα σχετικά αξιόπιστο με αποτέλεσμα να δύναται να χρησιμοποιηθεί ως εφαλτήριο για την εξαγωγή γεωπολιτικών συμπερασμάτων που αφορούν φυσικά το μέλλον [10]. Χώρες με γηρασμένο πληθυσμό,

εκτός από τα οικονομικά προβλήματα που συνεπάγεται η έντονη εξάρτηση των ανενεργών ηλικιωμένων από τους ενεργούς νεότερους, δίνουν προτεραιότητα στις ανάγκες του παρόντος έναντι του μέλλοντος. Μειώνουν τις αμυντικές δαπάνες και την προσπάθεια για την προβολή της χώρας στο εξωτερικό (soft-power), καθώς προέχει να καλυφθούν συντάξεις και δαπάνες για την υγεία. Συνεπώς, η γήρανση του πληθυσμού ανεπιτυχημένων χωρών όπως είναι η Ελλάδα είναι σε θέση να επηρεάσει διπλά την αμυνική τους ικανότητα, πρώτον, μέσω της μείωσης της οροφής των ενόπλων δυνάμεων και δεύτερον, μέσω της συμπίεσης των αμυνικών δαπανών για χάρη των κοινωνικών δαπανών [11].

Ορισμένοι φορείς και τμήμα της επιστημονικής κοινότητας θέτουν επιτακτικά πλέον την αναγκαιότητα χάραξης μιας επιθετικής δημογραφικής πολιτικής από πλευράς του ελληνικού κράτους με σκοπό την αποκατάσταση της ομαλής πληθυσμιακής εξέλιξης (ενίσχυση γεννητικότητας και ανάσχεση του κύματος μετανάστευσης των νέων τα χρόνια της κρίσης). Όμως το κύριο ζήτημα έγκειται προς την κατεύθυνση στην οποία θα πρέπει να στραφούν τα μέτρα και σε δεύτερο χρόνο για το εύρος τους και την αποτελεσματικότητά τους [12].

2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μέσο: FOREIGN AFFAIRS

Ημ. Έκδοσης: . . .01/06/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .14/06/2019

Σελίδα: 27

Το εθνικό δημογραφικό πρόβλημα

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

- [1] <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.GROW?end=2017&locations=GR&start=1960&view=chart>
- [2] http://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/trends/WPP2012_Walkchart.pdf
- [3] https://www.diancosis.org/wp-content/uploads/2016/10/demographics_epiteliki_synopsi_14_10_16_final_version.pdf
- [4] http://www.demography.lab.prd.uth.gr/TheReports/FIRST_REPORT.pdf
- [5] <http://www.statistics.gr/greece-in-figures>
- [6] http://www.demography.lab.prd.uth.gr/TheReports/FIRST_REPORT.pdf | https://www.diancosis.org/2016/12/prevelakis_demographics
- [8] J. Mearsheimer, Η τραγωδία της ποζτικής των Μεγάλων Δυνάμεων, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα 2009
- [9] ibid
- [10] https://www.diancosis.org/2016/12/prevelakis_demographics
- [11] Αθανάσιος Γ. Πζουας, Το νέο Αιόλες Σύστημα, Εκδόσεις Παναζόπου, Αθήνα 1995
- [12] http://www.demography.lab.prd.uth.gr/Papers_5_KOIZAMANIS%20problimatismoι_2009.pdf

Χάθηκε για την τρίτη ηλικία η «ασφάλεια» των αποταμιεύσεων

Οι ηλικιωμένοι ή θα συνεχίσουν να εργάζονται ή θα ζουν με πολύ λιγότερα

Από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας συνταξιούχος είναι να διαρκέσουν οι αποταμιεύσεις του όσο θα παραμείνει και ο ίδιος στη ζωή. Από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη μέχρι την Αυστραλία και την Ιαπωνία οι αποταμιεύσεις των συνταξιούχων δεν αυξάνονται αρκετά γρήγορα για να ακολουθήσουν την άνοδο του προσδόκιμου ζωής. Στην προειδοποίηση αυτή προέβη χτες το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, που προβλέπει ότι σύντομα οι συνταξιούχοι θα πρέπει να ζήσουν τουλάχιστον μία δεκαετία χωρίς να μπορούν να αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους, καθώς αυτές θα έχουν εξαντληθεί.

Σύμφωνα με τον Χαν Γκκ, επικεφαλής των θεσμικών επενδύσεων στο φόρουμ και εκ των συντακτών της σχετικής έκθεσης, «το μέγεθος του κάσματος υπαγορεύει τη λήψη μέτρων» από τους ιθύνοντες που καράσσουν πολιτική, τους εργοδότες αλλά και τα ίδια τα άτομα. Ο ίδιος προειδοποιεί πως, αν δεν υπάρξει μέριμνα επί του θέματος, οι ηλικιωμένοι θα πρέπει είτε να ζουν με πολύ λιγότερα είτε να αναβάλλουν τη συνταξιοδότησή τους, καθώς «είτε ξοδεύεις λιγότερα είτε κερδίζεις περισσότερα». Το φόρουμ βασίστηκε στην υπόθεση πως οι συνταξιούχοι πρέπει να έχουν εισοδήματα αντίστοιχα με το 70% του μισθού που εισέπρατταν πριν από τη συνταξιοδότησή τους. Δεν συμπεριλαμβάνει σε αυτά επιδόματα και παροχές του κοινωνικού κράτους.

Ειδικότερα, στις ΗΠΑ το φόρουμ υπολογίζει πως όσοι Αμερικανοί είναι τώρα περίπου 65 ετών έχουν αποταμιεύσεις που αρκούν για να καλύψουν μόλις 9,7 έτη μετά τη συνταξιοδότησή τους. Αυτό σημαίνει πως ο μέσος Αμερικανός άνδρας πρέπει να ζήσει χωρίς αποταμιεύσεις περίπου 8,3 έτη. Σε ό,τι αφορά δε τις γυναίκες, που ζουν περισσότερο, το αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπερβαίνει τη δεκαετία και φθάνει τα 10,9 έτη χωρίς αποταμιεύσεις. Για τους άνδρες συνταξιούχους σε Βρετανία, Αυστραλία, Καναδά και Ολλανδία, το χρονικό διάστημα που θα αναγκαστούν να ζήσουν έχοντας εξαντλήσει τις αποταμιεύσεις τους φθάνει στα 10 χρόνια και για τις γυναίκες είναι κατά δύο με τρία χρόνια μεγαλύτερο. Από τα στοιχεία του φόρουμ προκύπτει, πάντως, ότι σε όλες αυτές τις χώρες οι συνταξιούχοι ζουν αρκετά καλά, αν συγκριθούν με την κατάσταση

Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ προβλέπει ότι οι συνταξιούχοι θα πρέπει να ζήσουν τουλάχιστον μία δεκαετία χωρίς αποταμιεύσεις.

Όσοι Αμερικανοί είναι τώρα 65 ετών έχουν αποταμιεύσεις που αρκούν για μόλις 9,7 έτη.

που έχει να αντιμετωπίσει η τρίτη ηλικία στην Ιαπωνία. Στην Ιαπωνία, το χρονικό διάστημα που πρέπει να ζήσει ο μέσος συνταξιούχος έχοντας εξαντλήσει τις αποταμιεύσεις του αγγίζει τα 15 χρόνια για τους άνδρες και εκτινάσσεται σχεδόν στα 20 χρόνια για τις γυναίκες.

Από την έρευνα του φόρουμ εξάγεται πως οι Ιάπωνες αποταμι-

εύουν εξίσου με τους πολίτες των άλλων χωρών. Το πρόβλημα είναι, όμως, ότι τείνουν να επενδύουν σε ασφαλείς τίτλους που πάντα αποδίδουν πολύ περιορισμένα κέρδη. Το αποτέλεσμα είναι πως οι αποταμιεύσεις των Ιαπώνων αρκούν για να καλύψουν μόλις 4,5 χρόνια μετά τη συνταξιοδότηση. Και, στο μεταξύ, τα στοιχεία του ΟΟΣΑ φέρουν τις γυναίκες στην Ιαπωνία να έχουν το υψηλότερο προσδόκιμο ζωής στον κόσμο, στα 87,1 έτη. Οι άνδρες στην Ιαπωνία έχουν προσδόκιμο ζωής τα 81 έτη. Όπως επισημαίνει το φόρουμ, σε όλον τον κόσμο κυβερνήσεις και εργοδότες έχουν μεταφέρει στους εργαζομένους την πίεση που δημιουργούν τα νέα δεδομένα και, ουσιαστικά,

τους εξωθούν να συμμετάσχουν σε νέα συνταξιοδοτικά σχήματα.

Σύμφωνα, πάντα, με τα στοιχεία του φόρουμ, το σύνολο των συλλογικών αποταμιεύσεων για τη συνταξιοδότηση αναμένεται να φθάσει στα 400 τρισ. δολάρια το 2050, ενώ το 2015 δεν υπερβαίνα τα 70 τρισ. δολάρια. Και όμως στη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου υπολογίζεται ότι χρειάζονται επιπλέον αποταμιεύσεις ύψους 137 τρισ. δολαρίων για να σπηρίξουν το εισόδημα των συνταξιούχων. Είναι το μεγαλύτερο έλλειμμα αυτού του είδους μεταξύ όλων των χωρών και ακολουθούν η Κίνα με αντίστοιχο έλλειμμα ύψους 119 τρισ. δολαρίων και η Ινδία με έλλειμμα 85 τρισ. δολαρίων.